

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR ze dne 26.03.1982, sp. zn. 2 Tz 4/82, ECLI:CZ:NS:1982:2.TZ.4.1982.1

Číslo: 14/1983

Právní věta: Jiným obdobným obecným zájmem ve smyslu § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák., který vyžaduje zabránění věci uvedených v § 55 odst. 1 tr. zák., může být zájem na tom, aby byl odčerpán neoprávněný majetkový prospěch získaný zúčastněnou osobou v souvislosti s trestnou činností jiné osoby. Takový zájem nelze spatřovat jen v tom, že věc náležející zúčastněné osobě byla jinou osobou použita je spáchání trestného činu, tedy v pouhé skutečnosti, že jde o věc uvedenou v § 55 odst. 1 tr. zák., která je obecným předpokladem zabránění věci podle § 73 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 26.03.1982

Spisová značka: 2 Tz 4/82

Číslo rozhodnutí: 14

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Zabránění věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 73 odst. 1 písm. c

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 14/1983 sb. rozh.

„Jiným obdobným obecným zájmem“ ve smyslu § 73 odst. 1 písm. e) tr. zák., který vyžaduje zabránění věci uvedené v § 55 odst. 1 tr. zák., může být i zájem na tom, aby byl odčerpán neoprávněný majetkový prospěch získaný zúčastněnou osobou v souvislosti s trestnou činností jiné osoby.

Takový zájem nelze spatřovat jen v tom, že věc náležející zúčastněné osobě byla jinou osobou použita je spáchání trestného činu, tedy v pouhé skutečnosti, že jde o věc uvedenou v § 55 odst. 1 tr. zák., která je obecným předpokladem zabránění věci podle § 73 odst. 1 tr. zák.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ČSR z 26. 3. 1982 sp. zn. [2 Tz 4/82.](#))

K stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSR Nejvyšší soud zrušil usnesení okresního soudu v Jindřichově Hradci ze dne 4. srpna 1981 sp. zn. 1 T 41/81 o zabránění digitálních hodiněk náležejících zúčastněným osobám vyjmenovaným v usnesení a návrh okresního prokurátora na zabránění hodiněk těmto osobám zamítl.

Z odůvodnění:

Usnesením okresního soudu v Jindřichově Hradci ze 4. 8. 1981 sp. zn. 1 T 41/81 bylo podle § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák. uloženo zabrání věci, a to digitálních hodinek vydaných jejich majiteli uvedenými ve výroku tohoto usnesení, a dále též dámských digitálních hodinek zn. Sandra, LCD Quartz, vydaných J. K.

V odůvodnění tohoto usnesení okresní soud uvedl, že z rozsudku téhož soudu z 20. 2. 1981 sp. zn. 1 T 41/81 zjistil, že ohledně všech digitálních hodinek vydaných jejich majiteli byli odsouzeni J. K. a M. K. uznání vinnými trestným činem spekulace podle § 117 odst. 1 tr. zák., přičemž tímto rozsudkem uložený trest propadnutí věci se netýkal těchto digitálních hodinek a ohledně nich nebylo také v tomto rozsudku uloženo zabrání. Poněvadž jde o věci, které byly ve smyslu § 55 odst. 1 písm. a) tr. zák. užity ke spáchání trestného činu, a výše uvedené zúčastněné osoby tím, že je koupily na černém trhu, podporovaly spekulativní činnost odsouzených, přičemž jejich koupí za nižší ceny, než odpovídaly cenám tohoto zboží na našem trhu, získaly neoprávněný majetkový prospěch, vyžaduje obecný zájem, aby tento majetkový prospěch byl i u zúčastněných osob odčerpán ve formě zabrání vydaných digitálních hodinek.

Proti tomuto usnesení okresního soudu v Jindřichově Hradci podal generální prokurátor ČSR ve lhůtě uvedené v § 272 tr. ř. stížnost pro porušení zákona, a to ohledně všech zúčastněných osob. Stížnost pro porušení zákona vytkla, že u nich nebyl dán obecný zájem na zabrání hodinek předpokládaný ustanovením § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák., neboť hodinky koupily, případně získaly od svých příbuzných přibližně za cenu, která se pohybovala kolem jejich skutečné hodnoty, a proto nezískaly neoprávněný majetkový prospěch, který by bylo třeba odčerpat formou zabrání hodinek. Kromě toho stížnost pro porušení zákona poukázala na to, že v provedených důkazech nemá oporu tvrzení napadeného usnesení, že zúčastněné osoby nákupem hodinek podporovaly trestnou činnost osob odsouzených pro spekulaci. Prodej mezi občany je zásadně dovolen a ze samotné koupě jednotlivých digitálních hodinek nelze dovozovat, že kupující věděl o tom, že nakupuje věci od spekulanta.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal podle § 267 odst. 2 tr. ř. správnost těch výroků napadeného usnesení, které se týkají osob, jichž se stížnost pro porušení zákona dotýká, jakož i řízení, jež této části napadeného usnesení předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Okresní soud vyslovil zabrání digitálních hodinek, které vydali J. T., L. Ch. a K. V. Z provedených důkazů, zejména ze svědeckých výpovědí těchto osob, vyplývá, že osoby, které tyto hodinky vydaly, je získaly buď koupí od odsouzených, anebo je získaly od svých příbuzných, a proto jim náležely.

Zabrání těchto hodinek podle § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák. by bylo možno uložit jen za předpokladu, že byl dán obecný zájem na zabrání těchto věcí, který by byl obdobný zájmu na bezpečnosti lidí nebo majetku, neboť digitální hodinky jsou předměty svým charakterem nezávadné a jejich zabrání tedy nevyžaduje zájem na bezpečnosti majetku nebo lidí.

Okresní soud za taková obecný zájem na zabrání digitálních hodinek považuje zájem, aby zúčastněné osoby neměly neoprávněný majetkový prospěch, který podle názoru okresního soudu měly získat tím, že hodinky koupily za nižší ceny, než které odpovídaly cenám hodinek na našem trhu. Takto odůvodněný zájem na zabrání digitálních hodinek však nemá oporu v provedených důkazech. Ze svědeckých výpovědí všech zúčastněných osob je zřejmé, že hodinky koupily přibližně za cenu, která se pohybovala kolem jejich skutečné hodnoty, jak byla stanovena znalcem. Tyto osoby tedy nezískaly neoprávněný majetkový prospěch, ale ani jinou výhodu, která by mohla spočívat v tom, že by na úkor jiných občanů nabyly zboží nedostatkové, popř. státem přísně obhospodařované. Digitální hodinky takovým zbožím nejsou, neboť jde o zbytný předmět potřeby, snadno nahraditelný mechanickými

hodinkami, jichž je na trhu dostatek.

Nelze také přisvědčit úvahám okresního soudu, že výše uvedené zúčastněné osoby nákupem těchto hodinek podporovaly trestnou činnost osob, od nichž hodinky koupily. Z výsledků dokazování totiž nevyplývá, že tyto zúčastněné osoby věděly, že osoby, od nichž hodinky kupují, se dopouštějí trestné činnosti, kterou by tím podporovaly. Šlo tu o prodej mezi občany, který je zásadně dovolen (§ 399 a násl. obč. zák.) a ze samotné koupě jednotlivých digitálních hodinek nelze dovozovat, že kupující věděl o tom, že hodinky kupuje od osoby páchající trestnou činností.

Z uvedeného je zřejmé, že u výše uvedených osob, které digitální hodinky vydaly, není dán obecný zájem na zabránění těchto hodinek uváděný v napadeném usnesení, a poněvadž nebyl zjištěn ani jiný obecný zájem, jímž by bylo možno odůvodnit zabránění hodinek, nepřicházelo tu zabránění věci vůbec v úvahu. Pokud tedy okresní soud uložil zabránění těchto hodinek, porušil zákon v ustanovení § 73 odst. 1 písm. c) tr. zák.